

IZVJEŠTAJ O SAMOEVALUACIJI SA KRITERIJUMIMA

NAZIV USTANOVE:	NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE
Univerzitet Crne Gore	Pomorski fakultet Kotor
Br.	Br.
Datum i mjesto:	Datum i mjesto: Kotor, 14.02.2022.

Napomena: Za svaki kriterijum obrazložiti njegovo ispunjavanje, odnosno neispunjavanje prilažući dokument ili izvod iz dokumenta kao dokaz.

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se ovo omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

KRITERIJUMI

a. Politika obezbjeđenja kvaliteta ustanove je formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).

Obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja na Univerzitetu Crne Gore je oblast koja je prepoznata normativnim aktima, u kojima su definisani uslovi potrebni za obezbjeđenje kvaliteta, postizanje kvalitetnijeg i konkurentnog visokog obrazovanja, nadležnosti nosilaca sistema kvaliteta, stručna tijela i procedure. Kao krovni akt Univerziteta, Statut (odredbe od člana 109 do 115) definišu proceduru samoevaluacije i ocjene kvaliteta. Pored Statuta, Univerzitet Crne Gore je usvojio i Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (Bilten broj 343, 30. april 2015. godine). Pravilnik je dostupan na linku:

https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1015/objava_38310/fajlovi/PRAVILNIK.pdf

Univerzitet Crne Gore je usvojio i Standarde i indikatore za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta (usvojen na sjednici 13.12.2019. godine). Dokument je razmatran i na sjednicama Senata 24.12.2019. godine, potom i Upravnog odbora. Standardi i indikatori kvaliteta su dostupni u prilogu Izvještaja, kao i putem linka: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjeđenje-i-unapređenje-kvaliteta-samoevaluacija>

Pored navedenog, Univerzitet Crne Gore je usvojio i Strategiju razvoja Univerziteta za period 2019-2024. godine, koja, takođe, prepoznaje kao jedan od ciljeva njegovanje kulture kvaliteta. Strategija je usvojena na sjednici 17.07.2019. godine i dostupna je na linku: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/55573-strategija-razvoja-univerziteta-crne-gore-2019-2024>

b. Politika ustanove podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.

Univerzitet obezbjeđuje kontinuirani razvoj sistema kvaliteta u svim aspektima svog djelovanja.

Statutom Univerziteta Crne Gore uređen je mehanizam obezbjeđenja kvaliteta i definisane su nadležnosti na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica.

Na nivou Univerziteta, uspostavljen je Centar za unapređenje kvaliteta, kao dio organizacione strukture Rektorata i nadležan je za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. U okviru Centra funkcionišu i Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta, koji je stručno tijelo Centra, a članove imenuje Senat. Za više informacija o Centru, posjetiti link: <https://www.ucg.ac.me/rektorat/kvalitet>

Svaka organizaciona jedinica Univerziteta ima komisiju za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta (tokom 2015. godine su uspostavljene). Komisiju imenuje Vijeće jedinice, iz reda akademskog osoblja sa akademskim, odnosno naučnim zvanjem i predstavnika studenata.

Postupak za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta sprovodi se u skladu sa kriterijumima i standardima za samovrednovanje i procedurama za ocjenjivanje kvaliteta ustanova visokog obrazovanja.

c. Politika ustanove podržava organizacione jedinice, kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće izvještaje. Vijeća organizacionih jedinica obezbjeđuju akademsko osoblje koje zadovoljava standarde kvaliteta, koje je kvalifikovano i kompetentno u predmetnoj oblasti, i u cjelosti upoznato sa nastavnim planovima i ishodima učenja, te ih permanentno sprovode.

Pravilnikom o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore detaljnije su uređene nadležnosti, organizacija i način rada za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore, kao i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje. Sistem osiguranja i unapređenja kvaliteta je usklađen sa ciljevima Evropskog prostora visokog obrazovanja, potencirajući značaj visokih standarda kvaliteta u svim oblastima djelovanja.

Organi Univerziteta, stručna i savjetodavna tijela, kao i svi zaposleni i studenti odgovorni su za sprovođenje sistema kvaliteta na Univerzitetu, odnosno na organizacionoj jedinici, u skladu sa svojim nadležnostima i ulogom koju imaju.

Postupak samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, osiguranja i unapređenja kvaliteta sprovode Centar za unapređenje kvaliteta, na nivou Univerziteta i Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, na nivou organizacionih jedinica. Univerzitet i organizacione jedinice, kao nosioci implementacije sistema kvaliteta, djeluju usklađeno i odgovorni su za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

Centar za studije i kontrolu kvaliteta ima dva stalna odbora/stručna tijela: Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta i Odbor za monitoring master studija.

Nadležnosti **Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta** su:

1. Priprema prijedloga strateških planova i programa u oblasti kvaliteta, i donošenje odluka o smjernicama i postupcima za njihovo sprovođenje;
2. Priprema prijedloga za poboljšanja standarda, procedura i metoda provjere kvaliteta;
3. Predlaganje Senatu i Upravnom odboru Univerziteta konkretnih projekata i aktivnosti koji podstiču inovacije i razvoj u svrhu obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta;
4. Podnošenje mišljenja Senatu o stanju u oblasti kvaliteta, o ocjeni kvaliteta Univerziteta, odnosno ocjeni kvaliteta u pojedinim oblastima u kojima se sprovodio postupak samovrednovanja;
5. Pomoć u pripremi dokumentacije za samoevaluaciju i akreditaciju;
6. Razmatranje izvještaja o samoevaluaciji i akreditaciji studijskih programa i dostavljanje mišljenja Senatu;
7. Utvrđivanje organizacije sistema izvještavanja;
8. Obavljanje ili stvaranje preduslova za sve ostale aktivnosti vezane za kvalitet.

Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta jedinice zadužena je za cjelovito obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta jedinice (prilog 1.1 – Odluka o formiranju komisije za kvalitet Pomorskog fakulteta Kotor).

Nadležnosti Komisije su:

1. Da vrše redovno preispitivanje i reviziju studijskih programa koji se realizuju na jedinici, kao i kadrovske strukture jedinice, prateći sprovođenje nastavnih planova i programa i ishoda učenja;
2. Sačinjavanje izvještaja koji sadrže analizu i ocjenu ispunjenosti standarda za samovrednovanje, prednosti i nedostatke u pogledu ispunjenosti tih standarda i predlog mjera za poboljšanje kvaliteta;
3. Svi ostali poslovi vezani za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta organizacione jedinice, na osnovu odluka organa Univerziteta i jedinice.

Uloga studenta u obezbjeđenju sistema kvaliteta je prepoznata na način da su studenti uključeni u stručna tijela Univerziteta i komisije, i na taj način participiraju u svim procesima koji se tiču unapređenje kvaliteta na UCG.

Takođe, shodno zakonskoj obavezi, svake godine se sprovodi studentsko vrednovanje nastave. Izvještaj o anketiranju se, nakon instanci na fakultetskoj jedinici, prosleđuje i Senatu Univerziteta Crne Gore na upoznavanje, uz mišljenje Centra za unapređenje kvaliteta.

d. Politika ustanove podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.

Djelatnost Univerziteta zasnovana je na akademskim slobodama. Na osnovu člana 9 stav 2 Zakona o akademskom integritetu, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 18.09.2019. godine, donio je Etički kodeks Univerziteta Crne Gore kojim se uređuju moralna i profesionalna načela kojih se mora pridržavati akademsko i drugo osoblje i studenti, u cilju očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda Univerziteta Crne Gore, shodno njegovoj misiji,

kao i u postupak za slučaj povrede tih načela. Etički kodeks Univerziteta Crne Gore predstavlja zajednički sistem vrijednosti, dominantni model profesionalnog ponašanja akademskog i drugog osoblja, koji posebno promovise načela naučne čestitosti. Ovim aktom je predviđena odgovornost i način postupanja u slučaju otkrivanja akademskih prevara. Etički kodeks, link: <https://www.akademskiintegritet.ucg.ac.me/wp-content/uploads/2019/10/Eticki-kodeks-Univerziteta-Crne-Gore.pdf>.

Internim procedurama posebno je uređen mehanizam otkrivanja akademskih prevara na nivou master i doktorskih studija, upotrebom softvera za otkrivanje plagijata od strane Centra za unapređenje kvaliteta, Centra za doktorske studije, a provjeravaju se i publikacije Univerziteta, za što je nadležan Uređivački odbor. Univerzitet je donio i Odluku o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore (objavljena u Biltenu broj 428, 18. aprila 2018. godine).

Fakultetskim jedinicama je, takođe, data preporuka da se, u cilju unapređenja akademskog pisanja na Univerzitetu Crne Gore, sprovodi provjera seminarskih, diplomskih i drugih radova putem softvera koji su dostupni za besplatno korišćenje, po inicijativi Centra za unapređenje kvaliteta.

U cilju promovisanja akademskog integriteta na Univerzitetu Crne Gore i, uopšteno, širenja kulture kvaliteta, kreiran je sajt za akademski integritet: <https://www.akademskiintegritet.ucg.ac.me/>

Centar za unapređenje kvaliteta svake godine upućuje inicijativu fakultetskim jedinicama da motivišu studente da pristupe polaganju online kursa o akademskom integritetu, nakon čega dobijaju sertifikat, koji mogu da prilože u svojoj studentkoj evidenciji na fakultetskoj jedinici. Na ovaj način se obezbjeđuje da studenti budu upoznati sa osnovnim postulatima akademskog integriteta i da unaprijede akademsko pisanje. Rektorat je internim aktom uputio dopis fakultetskim jedinicama broj 01-2970/1, od 13.09.2018. g. da se imenuje i predstavnik iz reda administrativnog osoblja, koji će biti angažovan u aktivnostima iz ove oblasti, u skladu sa aktuelnim planovima na Univerzitetu Crne Gore. Održano je i nekoliko seminara, foruma, kako bi se studenti, akademsko i administrativno osoblje edukovalo o navedenoj temi. Više o tome na sajtu Univerziteta Crne Gore, u sklopu sekcije Vijesti.

e. Politika ustanove štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da Univerzitet obezbjeđuje slobodu organizovanja i udruživanja, kao i zaštitu od diskriminacije po bilo kom osnovu, u skladu sa posebnim zakonom. Univerzitet uređuje osnovna moralna i profesionalna načela akademskog i drugog osoblja Etičkim kodeksom.

Statutom je predviđeno da se svi izbori u akademska zvanja vrše na osnovu akademskih zasluga, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

Takođe, Statutom je predviđeno da prava i obaveze studenata, utvrđena zakonom, se ostvaruju na način da svaki student ima posebno pravo na jednakost, različitost i zaštitu od svih oblika diskriminacije, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Etičkim kodeksom Univerziteta kao neprihvatljive su označene pojave i ponašanja u okviru univerzitetske zajednice, u nastavi i profesionalnom radu kao što su: korupcija, diskriminacija, uznemiravanje, sukob interesa, nelojalnost, neodgovornost itd.

Takođe, Etičkim kodeksom Univerziteta zabranjen je svaki oblik diskriminacije studenata po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog i etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovinskog stanja, bračnog i porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugih ličnih svojstava.

Postupak zaštite i mjere koje se mogu preduzeti u postupku zaštite od diskriminacije uređene su Etičkim kodeksom Univerziteta Crne Gore.

f. Politika ustanove podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Na kraju svake studijske godine sprovodi se postupak samoevaluacije studijskih programa koji se realizuju na Univerzitetu, nastave i uslova rada, koji uključuje anketiranje studenata svih nivoa studija.

U procedurama osiguranja kvaliteta, Univerzitet vrši konsultacije sa poslodavcima, predstavnicima zaposlenih i drugim partnerima. Konsultacije sa partnerima su dio periodičnog pregleda studijskih programa i dodjeljivanja diploma, a uključuju sve partnere: bivše studente, poslodavce, sindikate, predstavnike lokalne samouprave i državnih organa.

U radu Centra za unapređenje kvaliteta mogu učestvovati strani eksperti, istaknuti profesori i istraživači, stručnjaci u oblasti kvaliteta, kao i predstavnici partnera zainteresovanih za realizaciju pojedinih projekata iz oblasti kvaliteta. Centar za unapređenje kvaliteta uređuje javnost rada i način prezentacije podataka sistema za obezbjeđenje kvaliteta na nivou Univerziteta i jedinica.

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademska znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naići na primjenu u njihovim budućim karijerama.

KRITERIJUMI

- a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja.

Strategija razvoja Pomorskog fakulteta za period 2019-2024 od 11.12.2019. godine (prilog 2.1– Strategija razvoja Pomorskog fakulteta Kotor) usaglašena je sa Strategijom razvoja Univerziteta Crne Gore usvojenoj na sjednici 17.07.2019. godine koja je dostupna na linku: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/55573-strategija-razvoja-univerziteta-crne-gore-2019-2024>

Pomorski fakultet Kotor ove godine bilježi 63 godine postojanja i primarno je usmjeren na kvalitetno obrazovanje i razvoj naučne djelatnosti u oblasti pomorstva, tehničko-tehnoloških, društvenih i interdisciplinarnih nauka. Prateći savremene tokove u nastavi, unaprijeđujemo inovirane metode posebno u digitalnom okruženju prilagođavajući se izazovima savremenog svijeta i specifičnostima pomorske profesije. Pored nastavne, pedagoške i istraživačke misije, Pomorski fakultet Kotor usmjeren je na njegovanje kulture akademskog integriteta, te ljudskih resursa koji će biti u mogućnosti da preuzmu leaderske i preduzetničke uloge i budu svjesni izazova konkurentnosti na svjetskom tržištu rada. Ne manje je važna i odgovornost prema društvu i životnoj sredini.

Kada je u pitanju usaglašavanje sa zahtjevima Evropskog prostora visokog obrazovanja, studijski programi koji edukuju buduće oficire, kao i ECTS katalozi na Pomorskom fakultetu Kotor, prilagođeni su zahtjevima pomorskih konvencija, prvenstveno Međunarodne Konvencije o standardima obuke, izdavanja sertifikata i držanja straže za pomorce (eng. *STCW- Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers*). U tom smislu, razvoj programa cjeloživotnog učenja, e-učenja i primjena inovativnih metoda učenja, imaju za cilj stalno prilagođavanje zahtjevima tržišta rada, te stručno usavršavanje studenata i nastavnog osoblja.

Svaki studijski program na Pomorskom fakultetu Kotor Univerziteta Crne Gore, sadrži jasne i konkretne ishode učenja koji su usaglašeni sa ciljevima Strategije Pomorskog fakulteta Kotor za period 2019-2024, broj 01-5947 od 11.12.2019. godine (prilog. 2.1 – Strategija, dio “Nastavni proces”). Na Pomorskom fakultetu Kotor postoje tri nivoa studija: osnovne (četiri studijska programa), master i doktorske sa po dva studijska programa. Ovi programi akreditovani su tokom prethodne akreditacije 2017. godine (prilog 2.2 – Odluke o akreditaciji osnovnih i postdiplomskih studijskih programa).

Nastavni planovi za sve nivoe studija sadrže nazive predmeta u okviru svih studijskih programa Pomorskog fakulteta Kotor, dok su ishodi učenja za svaki predmet sadržani u ECTS katalozima.

I Osnovne akademske studije:

1. **Nautika i pomorski saobraćaj** (prilog 2.3–Nastavni planovi, ECTS katalozi , spisak nastavnika i saradnika)

Modul 1: Nautika

Modul 2: Pomorski saobraćaj

2. **Brodomašinstvo** (prilog 2.4-- Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)
 Modul 1: Inspekcije brodomašinskih sistema
 Modul 2: Održavanje brodomašinskih sistema
3. **Pomorska elektrotehnika** (prilog 2.5 – Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)
 Modul 1: Brodski elektro-energetski sistemi
 Modul 2: Brodski-informacioni komunikacioni sistemi
4. **Menadžment u pomorstvu i logistika** (prilog 2.6 – Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)
 Modul 1: Carine, špedicija i osiguranje
 Modul 2: Menadžment pomorskog transporta i logistika

II Master studije

1. **Pomorske nauke** (prilog 2.7 – Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)
 Modul 1: Nautika i pomorski saobraćaj
 Modul 2: Brodsko inženjerstvo
2. **Menadžment u pomorstvu i logistika** (prilog 2.8 – Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)

III Doktorske akademske studije

1. **Pomorske nauke** (prilog 2.9 – Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)
2. **Menadžment u pomorstvu i logistika** (prilog 2.10–Nastavni planovi, ECTS katalogi, spisak nastavnika i saradnika)

Izmjene sadržine i strukture studijskih programa od akreditacije 2017. godine, urađene u cilju unaprijeđenja nastavnog procesa, potreba tržišta rada te potreba usaglašavanja zahtjeva sa novinama u naučnotehnoškim dostignućima i inovativnim tehnologijama, odobrene od strane Senata Univerziteta Crne Gore, izvršene su 2019. godine (prilog 2.11– Odluka Senata), 2020. godine (prilog 2.12 – Odluka Senata) i 2021. godine (prilog 2.13– Odluka Senata).

Licencu o naučno-istraživačkom radu, Fakultet je dobio rješenjem o8-607/21-9433/6 od 29. 12.2021. godine (prilog 2.14 – Licenca o naučnoistraživačkoj djelatnosti).

b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.

Prilikom akreditacije odnosno reakreditacije studijskih programa, studenti aktivno učestvuju u odlukama kao članovi timova za akreditaciju/reakreditaciju (prilog 2.15 - Odluka o radnoj grupi za (re)akreditaciju 01-3466 od 08.10.2021). Takođe, sve promjene u nastavnim planovima i ECTS katalozima u okviru studijskog programa odvijaju se u saradnji sa studentima obzirom da čine preko 20% članova Vijeća. Kada su u pitanju ostali

akteri, Pomorski fakultet Kotor zbog specifičnosti studijskih programa kontinuirano prati potrebe međunarodnog pomorskog tržišta rada i ima 25 zaključenih ugovora sa privrednim subjektima i drugim visookobrazovnim institucijama. Stalna interakcija sa predstavnicima privrede i struke ogleda se i prilikom osavremenjavanja strukture nastavnih planova, te sadržine predmeta u okviru studijskih programa.

c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.

Studijski programi Pomorskog fakulteta Kotor podliježu stalnim provjerama od strane eksternih evaluatora odnosno priznatih međunarodnih organizacija (prilog 2.16 – Sertifikat Hrvatskog registra brodova) i Bureau Veritas (prilog 2.17 – *Certificate of Compliance for Maritime Simulator Centre*) i (prilog 2.17 a – *Certificate of Compliance for Maritime Training Institute*). Sertifikat Hrvatskog registra brodova se odnosi na „Djelatnost pomorskog obrazovanja u oblasti pomorskih nauka i menadžmenta u pomorstvu i logistike, kao i djelatnost obuka pomoraca u skladu sa zahtjevima STCW konvencije 78/95/10“, te u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO 9001:2015. Na taj način evaluacija direktno doprinosi poboljšanju nastavnog procesa na svim studijskim programima, a posebno programima tehničke profilacije koji su u skladu sa međunarodnim pomorskim konvencijama i Međunarodnom pomorskom organizacijom kao krovnom institucijom u pomorstvu (eng. *International Maritime Organization*).

d. Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).

Svi studijski programi Pomorskog fakulteta Kotor koncipirani su tako da obezbjeđuju kvalitet koji se na godišnjem nivou preispituje kroz uspostavljeni interni sistem kvaliteta. Takođe, kroz tematske radionice koje su dostupne za studente svih studijskih programa i svih nivoa studija, kontinuirano se obrađuju teme koje ukazuju na važnost lične kulture, opšteg i stručnog znanja, istraživačkog kapaciteta i pripreme za tržište rada.

Uključivanje studenata u istraživački proces evidentno je kako kroz ciljeve date u ishodima učenja studijskih programa, tako i kroz uključivanje u studentske konferencije, naučne konferencije, kako u organizacionom smislu, tako i u pogledu izlaganja radova. Na Prvoj međunarodnoj konferenciji iz oblasti Pomorskih nauka, organizovanoj od strane Pomorskog fakulteta Kotor, uzeli su učešća predstavnici akademskog osoblja, stručni saradnici, aktivni i bivši studenti fakulteta, zaposleni u pomorskim kompanijama, ali i pomorci.

Izvještaj o KIMC konferenciji dostupan je na sajtu Pomorskog fakulteta Kotor: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/129734-odrzana-prva-medunarodna-konferencija-pomorskih-nauka-u-kotoru>

Osim aktuelnim studentima fakulteta, fakultet pruža podršku diplomiranim studentima koji su već aktivni pomorci ili rade na kopnu te promoviše i njihove uspjehe kroz članke koji se postavljaju na na sajt fakulteta i koje preuzimaju medijske kuće. Radio Crne Gore kroz “Emisiju za pomorce” promoviše aktivnosti Pomorskog fakulteta Kotor i aktivne studente koji plove na brodovima širom svijeta. Radionice i sva obavještenja na temu

razvoja i afirmisanja znanja, kulture i motivacije koje organizuje nastavno osoblje i predstavnici privrednih subjekata, te gostujući predavači, dostupne su na sajtu Pomorskog fakulteta Kotor (priprema i intervju za ukrcaj, kulturna kompetencija, jezičke kompetencije i slično).

Linkovi za neke od tematskih radionica date su u daljem tekstu:

Praktična nastava - onlajn gostujuća predavanja oficira za elektrotehniku

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/19713/objava/78232-prakticna-nastava-onlajn-gostujuca-predavanja-msc-nikole-marvucica-oficira-za-elektrotehniku>

Održano online predavanje o životu i radu Nikole Tesle

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/132745-odrzano-online-predavanje-o-zivotu-i-radu-nikole-tesle>

Gostujuće predavanje

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/128668-gostujuce-predavanje-na-temu-pomorski-agent>

e. Studijski program se izrađuje tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.

Prilikom upisa na neki od studijskih programa na Pomorskom fakultetu Kotor, student se upoznaje sa pravilima studija u smislu broja kredita koji je potreban za upis semestra/godine, odnosno završetak studija. Kada su u pitanju osnovne studije (180 ECTS kredita, tri godine studija), maksimalan broj kredita koji se ostvaruje na studijskoj godini je 60 ECTS kredita, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru, te na taj način student ima nesmetanu mogućnost napredovanja. Studijski programi su izrađeni tako da podrazumijevaju kontinuiran rad, napredovanje studenta i nadogradnju znanja. Takođe, prilikom izrade nastavnih planova, vodi se računa da je nivo kompetencija predviđen sadržajem predmeta u okviru određenog studijskog programa usaglašen sa srodnim predmetima u okviru tog programa.

Organizacija osnovnih, master i doktorskih studija definisana je Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom kao osnovnim aktom Univerziteta Crne Gore, pravilnicima o osnovnim, master i doktorskim studijama. Imajući u vidu da su svi studijski programi osnovnih studija na Pomorskom fakultetu akademski, studenti imaju mogućnost nastavka školovanja na master, odnosno doktorskim studijama.

Master

studije:https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1249/objava_1561/fajlovi/Pravila%20studiranja%20na%20master%20studijama%20UCG.pdf

Doktorske studije pravilnik:

https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1282/objava_18501/fajlovi/Pravila%20doktorskih%20studija.pdf

f. Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.

U okviru ECTS kataloga za svaki predmet (Prilozi 2.3 – 2.10), definisano je opterećenje studenta, odnosno fond sati (predavanja, računске vježbe, laboratorijske vježbe, samostalni rad studenata), te broj kredita na osnovu kojih se izračunava sedmično opterećenje studenata.

g. Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju, te Pravilima studiranja na osnovnim studijama na Univerzitetu Crne Gore, praktična nastava iznosi najmanje 25% u odnosu na ukupnu opterećenje studenta po predmetima, što je definisano u svakom pojedinačnom ECTS katalogu studijskih programa Pomorskog fakulteta Kotor, a odnosi se na specifičnost predmeta.

Na primjer, dio praktične nastave za brodomašinsku grupu predmeta izvodi se na Mašinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u servisu Volvo Penta u Radanovićima, na školskom brodu „Jadran“, na podmornici „Heroj“ u Porto Montenegru i u Službi zaštite i spašavanja Kotor.

h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Univerzitet ustanovljava formalne mehanizme za odobravanje, redovni monitoring i periodične preglede studijskih programa, nastave i uslove rada i time osigurava njihovu kontinuiranu vrijednost.

Izmjene sadržine i strukture studijskih programa se predlažu na sjednicama Vijeća fakulteta kao stručnog organa i detaljno obrazlažu. Materijal izmjena sa novim ECTS katalogima u slučaju uvođenja novih predmeta, popunjava se na posebnom formularu u kojem su izvršena upoređivanja trenutne i izmijenjene situacije na studijskom programu. Izmjene se prvo dostavljaju Centru za unaprijeđenje sistema kvaliteta, a zatim Senatu Univerziteta radi donošenja odluke. Ovo predstavlja finalnu fazu postupka u slučaju izmjena do 30 ECTS kredita.

Vijeće fakulteta svake godine, blagovremeno prije početka nastave vrši revidiranje organizacije nastave kroz aktuelnu strukturu studijskih programa, kojom prilikom se na sjednici Vijeća predlaže organizacija nastave za sljedeću studijsku godinu kroz pregled angažovanja zaposlenih nastavnika, saradnika i stručnog osoblja. Istovremeno, Vijeće se obraća matičnim fakultetima, radi predlaganja angažovanja nastavnika i saradnika sa fakulteta u okviru Univerziteta Crne Gore. Kada su iscrpljene sve mogućnosti popunjavanja organizacije nastave kroz angažovanja na nivou fakulteta i Univerziteta Crne Gore, formira se prijedlog za raspisivanje internog, a zatim eksternog ili javnog oglasa. Procedura javnog oglasa omogućava angažovanje lica koja nisu zaposlena na Univerzitetu Crne Gore, istaknutih stručnjaka iz prakse, po pravilu doktora nauka ili na stručnim nautičkim predmetima i kapetane i upravitelje stroja, te nastavnika sa drugih univerziteta.

Završetkom oglasa, organizacija nastave je kompletirana, nakon čega se vrši unošenje pojedinačnih opterećenja u nastavi.

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulisanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

KRITERIJUMI

a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.

Prilikom realizacije nastave studentima se daje mogućnost formiranja grupa za praktični rad što omogućava fleksibilni timski rad vodeći računa o njihovim različitostima u okviru grupa.

b. Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.

Na Pomorskom fakultetu Kotor Univerziteta Crne Gore vrši se kontinuirana edukacija zaposlenih i studenata u cilju unaprijeđenja i korišćenja novih nastavnih metoda i resursa koje nudi Centar informacionog sistema UCG kroz organizovanje obuka, seminara, webinarā, itd. Univerzitet Crne Gore je razvio DL platformu na kojoj su postavljeni materijali za sve predmete u okviru pojedinačnih studijskih programa. Za realizaciju online nastave nastavnici i saradnici pored Big Blue Button (BBB) koji se nalazi u okviru DL platforme, koriste Zoom platformu, Skype ili MO Teams.

U nastavnom procesu je preporučeno svim nastavnicima i saradnicima da koriste VIDEOTEL materijale za koje je fakultet obezbijedio pretplatu.

DL platforma: <https://dl.ucg.ac.me/>

Videotel: https://auth.videotel-cloud.com/auth/realms/kotor/protocol/openid-connect/auth?client_id=vt-training-manager-ui&redirect_uri=https%3A%2F%2Fkotor.videotel-cloud.com%2F%23!%2Fdashboard&state=3680dea3-9246-4569-8a8a-c65645311905&response_mode=fragment&response_type=code&scope=openid&nonce=ed29a183-b68c-4b39-8eb8-124ba39c3613

c. Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.

U okviru svakog predmeta na svakom studijskom programu u zavisnosti od njegove specifičnosti nastavno osoblje koristi različite pedagoške metode. Metodika nastave usmjerena je na razvoj samostalnog, aktivnog učenja, kao i razvoja kognitivnih sposobnosti. Na postdiplomskim studijama akcent je na razvoju metoda analize i sinteze, statističke obrade podataka i njihove interpretacije (kvantitativna i kvalitativna metoda). Dobra pedagoška praksa podrazumijeva da se student posmatra kao pojedinac te da se po potrebi, pedagoške i didaktičke metode prilagođavaju, mijenjaju i usaglašavaju sa savremenim pristupima koje nudi digitalno okruženje. Insistira se na interakciji sa studentima, kombinovanom metodu nastave, njegovanju informacione i jezičke pismenosti.

d. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.

U okviru ECTS kataloga za svaki predmet na svakom studijskom programu u zavisnosti od njegove specifičnosti je dato na koji način se vrednuju oblici provjere znanja (testovi, seminarski radovi, prezentacije, kolokvijumi, laboratorija, rad na simulatoru). Tokom semestra studenti se blagovremeno informišu o rezultatima provjera znanja.

e. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod studenata, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.

U okviru svakog predmeta na svakom studijskom programu, a u zavisnosti od njegove specifičnosti, naročito na završnoj godini osnovnih, master i doktorskih studija, studenti imaju kao oblike provjere znanja: izradu seminarskih radova, prezentacije, domaće radove, projekte, prevode, intervjuje, izvještaje, laboratorijske praktikume, i slično. Studenti master i doktorskih studija se motivišu da kroz učešće u radionicama, okruglim stolovima i konferencijama samostalno prezentiraju rezultate svojih istraživanja.

f. Kod učenja i nastave promovise se uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika.

Od samog upisa na fakultet kod studenata se potpisivanjem ugovora o studiranju (prilog 3.1 - Ugovor o studiranju) promovise uzajamno poštovanje kako između studenata i zaposlenih na fakultetu, tako i između samih studenata. Ukazuje se na osnovna načela akademskog integriteta definisanih akademskim integritetom (<https://www.akademskiintegritet.ucg.ac.me/>) i etičkim kodeksom (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fwww.akademskiintegritet.ucg.ac.me%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F10%2FETicki-kodeks-Univerziteta-Crne-Gore.pdf&clen=123396&chunk=true).

g. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.

Kada je u pitanju učenje i nastavni proces, postoje jasno definisani postupci za rješavanje po prigovorima studenata.

h. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.

Na Pomorskom fakultetu Kotor Univerziteta Crne Gore se vodi računa da se svi učesnici u nastavnom procesu blagovremeno edukuju u cilju upoznavanja sa metodama testiranja i ispitivanja, i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina. Naročito se vodi računa da se studenti upoznaju sa mogućnostima koje nude savremene tehnološke, digitalne i inovativne metode.

i. Kriterijumi i metode za provjeru znanja, kao i kriterijumi za ocjenjivanje, se unaprijed objavljuju.

U okviru ECTS kataloga za svaki studijski program, te u zavisnosti od njegove specifičnosti, definisano je na koji način se vrijednuju oblici provjere znanja, kao i kriterijumi za ocjenjivanje. Na početku studijske godine, svaki predmetni nastavnik na prvom času informiše studente o oblicima provjere znanja i kriterijuma za ocjenjivanje koji se ne mogu mijenjati u toku studijske godine.

j. Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.

U okviru ECTS kataloga svakog predmeta na svakom studijskom programu, te u zavisnosti od njegove specifičnosti je dato na koji način se vrijednuju oblici provjere znanja (testovi, seminarski radovi, prezentacije, kolokvijumi, laboratorija). Tokom semestra studenti se blagovremeno informišu o rezultatima provjera znanja. Nakon objavljivanja rezultata provjera znanja student ima mogućnost konsultacija u okviru kojih dobija smjernice za poboljšanje svog rada, odnosno korekciju postignutih rezultata ukoliko je to potrebno.

k. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.

Obično je na predmetu angažovan jedan nastavnik i saradnik. Međutim, ukoliko je moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača koji su nosioci predmeta. U slučaju komisijskog ispitivanja provjeru znanja vrši komisija od obično tri ispitivača.

l. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.

S obzirom na aktuelni trenutak vezan za COVID-19, na UCG su definisani dodatni 'korona rokovi' za studente koji su bili spriječeni da prisustvuju nekoj provjeri znanja. Informacije o ovim rokovima se blagovremeno postavljaju na sajt Univerziteta odnosno fakulteta. Termini dodatnih rokova se usvajaju na Vijeću fakulteta i objavljuju na sajtu obrazovne ustanove.

Studentima koji su usled bolesti ili posebnih potreba onemogućeni da prisustvuju nekoj od provjera znanja se omogućuje adekvatno pohađanje nastave, te i način realizacije ispita.

m. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.

Provjera znanja je regulisana Pravilima studiranja na Univerzitetu Crne Gore odgovarajućom procedurom sistema kvaliteta (PFPog nastavni proces), te podrazumijeva pravično i transparentno ocjenjivanje.

Nakon svakog kolokvijuma studentima su dostupni rezultati, a posebno se nakon završetka redovnih ispitnih rokova (januar, jun i septembar) studentima daje mogućnost da predmetnom profesoru i prodekanu za nastavu 24 časa nakon objavljivanja svih rezultata ispita, prijave eventualne propuste vezane za način bodovanja ili ocjenu.

U okviru pravila studiranja regulisani su i postupci reagovanja studenata na nepravedno ocjenjivanje, primjedbe na ocjenu kao i zahtjev za poništenje ocjenom (Pravila studiranja „Prigovor na prolaznu ocjenu ispita“).

n. Postoji formalna procedura za žalbe studenata.

Student koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom, ima pravo da, nakon verifikacije ocjene podnese zahtjev prodekanu za nastavu za poništenje ocjene i ponovno polaganje ispita. Postupajući po podnijetom zahtjevu, prodekan donosi odluku. Odobreno ponovno polaganje ispita realizuje se u sljedećem propisanom ispitnom roku kod predmetnog nastavnika.

Takođe, student ima pravo da dekanu podnese prigovor na ocjenu ukoliko smatra da ispit (ili bilo koja provjera znanja) nije obavljen u skladu sa zakonom, statutom ili pravilima i to u roku od 48 sati od dobijanja ocjene. Dekan u roku od tri dana formira komisiju koja utvrđuje da li je ocjena data suprotno propisima, te da pregleda i ponovo ocijeni pisani ili drugi rad studenta, ili da ga ponovo ispita.

Komisija ima tri člana ako su nastavnici iz iste ili srodnih oblasti. Ukoliko se traži izuzeće predmetnog nastavnika, on ne može biti član komisije. Odluku o ocjeni donosi komisija većinom glasova i odluka je konačna.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljene propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbjeđivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

KRITERIJUMI

a. Politike pristupa, procesi i kriterijumi za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbijeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Upis u prvu godinu studija vrši se na osnovu konkursa za upis kojeg raspisuje Univerzitet Crne Gore i objavljuje na sajtu Univerziteta i organizacionih jedinica, kao i u dnevnoj štampi. Prijedlog broja studenata za upis utvrđuje Vijeće Pomorskog fakulteta Kotor, u skladu sa potrebama tržišta rada i osobenostima i mogućnostima ljudskih, tehničkih i prostornih potencijala u okvirima koji je dozvoljen licencom.

Prijedlog se dostavlja Senatu Univerziteta, zatim Upravnom odboru, o čemu konačnu odluku donosi Vlada Crne Gore.

Raspisani konkurs je transparentan i dostupan svim zainteresovanim kandidatima. Na sajtu Pomorskog fakulteta Kotor dostupna su korisna dokumenta kao što su „Upis“ i „Važna dokumenta za upis“ na linku:

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/116522-pomorski-fakultet-kotor-objavio-korisne-informacije-za-srednjoskolce-zainteresovane-za-upis> koji je postavljen kao jedna od prioriternih vijesti na sajtu fakulteta u periodu od nekoliko mjeseci prije raspisivanja konkursa, pa sve do završetka upisa studenata.

Takođe, zainteresovani srednjoškolci sve potrebne informacije o upisu dobijaju preko kontakt telefona fakulteta, društvenih mreža i posebnih mail adresa: pfkotor@ucg.ac.me, pfkprodekan@ucg.ac.me i pfk.upis@ucg.ac.me.

Svake godine vrši se promocija Pomorskog fakulteta Kotor obilaskom srednjih škola u zemlji i okruženju, organizovanjem „Info dana“, a postoje i brojne informativne i druge brošure u vezi upisa. Zbog aktuelne situacije vezane za pandemiju Covid 19 u poslednje dvije godine je promocija realizovana online putem pri čemu su zainteresovani kandidati iz regiona imali priliku da se upoznaju sa mogućnostima studiranja na fakultetu, link: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/115118-finalna-onlajn-promocija-o-upisu-na-pomorski-fakultet-kotor>

Kriterijumi za upis su: uspjeh u srednjoj školi u sva četiri razreda srednje škole, rezultat postignut na maturalnom ispitu, te uspjeh iz matematike i engleskog jezika u trećem i četvrtom razredu, kao dva predmeta koji su od značaja za nastavak obrazovanja, te nagrade na takmičenjima i diploma „Luča“ odnosno njoj ekvivalentna diploma koja se dobija van Crne Gore.

Za studente koji nisu imali eksterni maturalni ispit organizuje se dodatni test iz matematike i engleskog jezika u cilju postizanja većeg broja bodova. Isti nije obavezan. Nakon završenog postupka prijavljivanja, klasifikacionog postupka i upisa, odluku o upisu donosi Vijeće fakulteta, a upis verifikuje Senat Univerziteta.

Postupak bodovanja, upisa i ostala bitna pitanja, definisana su Pravilnikom o bližim uslovima, kriterijumima i postupku upisa u prvu godinu studija Univerziteta Crne Gore, link: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/3716-pravilnici-uputstva-povelje-poslovnici>.

Nakon sprovedenog postupka podnošenja dokumentacije, preliminarne a zatim konačne rang liste su takođe transparentne, ističu se na vidljivom mjestu u zgradi Fakulteta i internet stranici Fakulteta. Kandidati koji smatraju da postoje nepravilnosti, imaju pravo žalbe centralnoj komisiji za upis koja sprovodi dalje korake. Ova procedura takođe je definisana pravilnikom o upisu. Nakon perioda koji je predviđen za žalbe objavljuje se konačna rang lista i sprovodi upis.

b. Ustanova uspostavlja i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Kao što na nivou Univerziteta postoje Standardi i indikatori za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjeđenje-i-unapređenje-kvaliteta-samoevaluacija>, postoje Standardi i indikatori za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta Pomorskog fakulteta Kotor/samoevaluacija odluka broj 01-4283 (prilog 4.1).

Kroz preispitivanje od strane rukovodstva koje se radi jednom godišnje, a u skladu sa procedurom sistema kvaliteta PF P12 Preispitivanje od strane rukovodstva, kao sastavni dio Zapisnika o preispitivanju rukovodstva prate se informacije o napredovanju studenata kroz studije kao što su: Semestralna prolaznost studenata po predmetima; Prolaznost (upis) studenata po godinama; Stepen diplomiranih studenata po generaciji; Zadovoljstvo studenata nastavnim procesom (prilog 4.2 – Zapisnik o preispitivanju od strane rukovodstva).

c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.

Na Pomorskom fakultetu Kotor vrši se priznavanje diploma i kvalifikacija stečenih u inostranstvu u cilju odobrenja upisa ili prepisa na studijske programe fakulteta (Zakon o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, Sl. list 57/2011, 42/2016. <https://www.gov.me/dokumenta/16b74770-0237-4b20-a2cc-149b4b09622f>). Isto se u posebnom postupku vrši u skladu sa podnijetom molbom za priznavanje koju podnosi budući student koji je prethodno obrazovanje stekao u inostranstvu i uz molbu podnosi ovjerene kopije isprave koja se priznaje sa spiskom predmeta koje je pohađao. Nakon sprovedenog postupka utvrđivanja prohodnosti prethodno stečenog obrazovanja, provjere vjerodostojnosti isprave i ostalih radnji, dekan donosi rješenje o priznavanju isprave, diplome stečene u inostranstvu. Dispozitiv rješenja se kao posebna klauzula stavlja na poledinu ovjerene kopije diplome.

Postupak priznavanja podrazumijeva i priznavanje dijela stečenog obrazovanja, to jest položenih ispita na drugom studijskom programu za kandidate koji su upisani na neki od studijskih programa fakulteta ili onih koji traže prepis sa drugih fakulteta. Kandidat podnosi molbu za prepis i priznavanje položenih ispita na drugom studijskom programu. Uz molbu podnosi spisak - potvrdu o položenim ispitima, potvrdu o studiranju na Pomorskom fakultetu Kotor i ovjerene ECTS kataloge za predmete za koje se traži priznavanje. Dekan, postupajući po molbi, imenuje komisiju koja razmatra dostavljene materijale i vrši poređenje i utvrđuje ekvivalentnost stečenog obrazovanja i formira

prijedlog za prepis i priznavanje ispita ili samo priznavanje ispita. Položeni ispiti se priznaju ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu odgovaraju najmanje 80% nastavnim predmetima Pomorskog fakulteta Kotor. U postupku se priznaju, potpuno ili djelimično položeni ispiti, ocjene i ECTS krediti.

Rješenje o prepisu i priznavanju donosi dekan. Cijeli postupak se mora realizovati prije početka nastave.

Student ima pravo da u toku studija provede određeno vrijeme (semestar ili studijsku godinu) na drugoj ustanovi visokog obrazovanja u inostranstvu.

Program mobilnosti se realizuje na osnovu zaključenih institucionalnih sporazuma, realizovanih konkursa i prijava na iste, ugovora o studiranju na drugom fakultetu ili ugovora o stručnoj praksi (Pravila o međunarodnoj mobilnosti studenata https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_6/objava_3716/fajlovi/Pravila%20o%20me%C4%91u%20narodnoj%20mobilnosti%20studenata.pdf).

Prilikom povratka na matičnu instituciju, student donosi prepis ocjena sa institucije domaćina. Priznavanje položenih ispita i realizovanih ocjena i ECTS nakon obrade i predlaganja od strane Komisije za mobilnost, donosi Vijeće fakulteta.

d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Saradnja sa ENIC/NARIC se ostvaruje po potrebi, a prema Zakonu o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija.

Kao što je u sekciji 2.c dato, studijski programi Pomorskog fakulteta Kotor podliježu stalnim provjerama od strane eksternih evaluatora odnosno priznatih međunarodnih organizacija (prilog 2.16 , prilog 2.17 i prilog 2.17 a). Sertifikat Hrvatskog registra brodova se odnosi na „Djelatnost pomorskog obrazovanja u oblasti pomorskih nauka i menadžmenta u pomorstvu i logistike, kao i djelatnost obuka pomoraca u skladu sa zahtjevima STCW konvencije 78/95/10“ te u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO 9001:2015. Na taj način evaluacija direktno doprinosi poboljšanju nastavnog procesa na svim studijskim programima, a posebno programima tehničke profilacije koji su u skladu sa međunarodnim pomorskim konvencijama i Međunarodne pomorske organizacije kao krovne institucije u pomorstvu (eng. *International Maritime Organization*), odnosno osiguravaju dosljedno priznavanje stečenih diploma ne samo u našoj zemlji nego i u inostranstvu (pomorci koji su stekli diplome nekog od studijskih programa tehničke struke imaju direktnu prohodnost kada je u pitanju zapošljavanje kod stranih poslodavaca).

e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

Po završetku studija na Pomorskom fakultetu Kotor, u zavisnosti od nivoa studija, studenti dobijaju neku od sljedećih diploma:

I Diploma akademskih osnovnih studija:

BSc Nautika i pomorski saobraćaj

BSc Brodomaštinstva

BSc Pomorska elektrotehnika

BSc Menadžment u pomorstvu i logistika

II Diploma postdiplomskih master studija:

MSc Pomorske nauke

MSc Menadžment u pomorstvu i logistika

III Diploma doktorskih studija:

PhD Pomorske nauke

PhD Menadžment u pomorstvu i logistika

Dokumentacija je u skladu sa pravilnikom o sadržaju i obliku diplome i dopune diplome (*supplement*) (prilog 4.3 – Diploma i soplement osnovnih studija Nautika i pomorski saobraćaj), vođenjem matične knjige studenata, evidenciji i sadržaju javnih isprava koje izdaje Univerzitet i ustanove visokog obrazovanja. Nove akademske diplome osnovnih studija sadrže informacije o modulu.

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

KRITERIJUMI

a. Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.

Proces zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore i Pomorskom fakultetu Kotor je u potpunosti transparentan. Konkurs za izbor akademskog osoblja pokreće Vijeće fakulteta utvrđivanjem prijedloga za izbor koji se zatim dostavlja rektoru Univerziteta. Rektor raspisuje konkurs i isti se objavljuje na sajtu Zavoda za zapošljavanje (www.zzzcg.me).

Prijava sa konkursnim materijalom se predaje Naučnom odboru u roku od 15 dana od dana objavljivanja konkursa. Naučni odbor cijeni ispravnost i blagovremenost prijave i pratećih materijala. Bitna komponenta konkursnog materijala kao poseban pokazatelj pedagoške osposobljenosti kandidata je i odluka Vijeća fakulteta o dodjeli 5 bodova u okviru kvantitativnog ocjenjivanja bibliografije, za pedagošku djelatnost, kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave.

(https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_6/objava_3708/fajlovi/Statut%20Univerziteta%20Crne%20Gore,%20opre%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekst.pdf,
<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/3719-pravila-u-vezi-izbora-u-zvanja>).

Vijeće matičnog ili matičnih fakulteta predlažu sastav komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje o čemu odluku donosi Senat Univerziteta. Izvještaj komisije je transparentan i nalazi se na uvid javnosti 30 dana (Bilten Univerziteta).

Nakon isteka predviđenog roka, Vijeće daje prijedlog za izbor, a odluku o izboru donosi Senat Univerziteta.

Postupak zaposlenja saradnika u nastavi i stručnog osoblja bazira se na poštovanju akta o sistematizaciji u pogledu broja zaposlenih, opisa radnog mjesta i školske spreme. Dekan raspisuje konkurs na osnovu date saglasnosti rektora. Konkurs je svima dostupan i objavljuje se na sajtu Zavoda za zapošljavanje. Nakon sprovedene procedure i izbora kandidata (prijava, imenovanje komisije, pisanje izvještaja, saglasnost Vijeća u slučaju izbora saradnika u nastavi), dekan po ovlaštenju rektora zaključuje ugovor o radu sa zaposlenim.

b. Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.

Univerzitet Crne Gore i Pomorski fakultet Kotor nude veliki broj mogućnosti za profesionalni razvoj kako nastavnog tako i administrativnog osoblja. Ove mogućnosti se ogledaju kroz učešće u raznim projektima (Erasmus+, bilateralni projekti, IPA projekti) u okviru kojih se pružaju prilike za studentske posjete i međunarodne razmjene.

Pomorski fakultet Kotor samoinicijativno i u okviru Univerziteta Crne Gore realizuje brojne ugovore (prilog 5.1 – Ugovori o mobilnosti) sa visokoobrazovnim institucijama u regionu u okviru kojih se realizuju mobilnosti studenata, zaposlenih i nastavnika (prilog 5.2 – Erasmus mobilnosti). U okviru ERASMUS + projekata, Pomorski fakultet Kotor ima značajan broj ugovora namijenjenih upravo oblasti pomorstva. Nastavnici imaju priliku da drže nastavu na engleskom jeziku i usavršavaju se u međunarodnom akademskom okruženju. Prilikom zaključenja ugovora sa partnerskim institucijama, teži se ravnomjernom broju predavačkih i trening razmjena što dodatno uključuje i mobilnost administrativnog osoblja.

Prema svim analizama, studenti kroz diseminaciju ovog programa iskazuju visoko zadovoljstvo programom kroz isticanje kvaliteta stečenog znanja i iskustva, života u drugačijim kulturnim i akademskim zajednicama, što se sve odražava na približavanje Pomorskog fakulteta Kotor i Univerziteta Crne Gore standardima obrazovanja u pomorstvu u zemljama Evropske Unije.

c. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.

Komponenta naučno-istraživačkog rada je uključena kroz predmet Metodologija naučno istraživačkog rada već od prve godine master studija. Ovo znači da intenzivno povezivanje obrazovanja i istraživanja počinje od master studija i nastavlja se kroz

doktorske studije. Studenti se uvode u metodologiju analize, pisanja i prezentiranja naučnog rada i podstiču se na učešće u radu raznih konferencija i seminara.

Istraživači Pomorskog fakulteta Kotor su zapravo profesori i saradnici koji su angažovani u nastavi. Istraživanja se sprovode u sklopu doktorskih studija (polazna istraživanja), u okviru naučno-istraživačkih projekata (EUREKA, IPA, INTEREG, ADRION, bilateralni projekti) i u okviru Centra za istraživanja, inovacije i preduzetništvo.

Prilikom izbora u zvanje (napredovanje nastavnika) obavezna i najznačajnija komponenta (vidjeti Uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja, <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/3/objava/16081-obraci>) je vrednovanje naučno-istraživačkog rada.

Univerzitet Crne Gore je Pravilnikom o postupku, uslovima vrednovanja i načinu nagrađivanja zaposlenih za poseban doprinos razvoju i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 484/20 i 487/20), je između ostalog definisao postupak, uslove vrednovanja i način nagrađivanja zaposlenih za poseban doprinos razvoju, a posebno međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore kroz publikovanje rezultata naučnoistraživačkog rada u vodećim referentnim časopisima, monografijama, citiranost, učešće u projektima, i slično. Ovo ukazuje da Univerzitet Crne Gore, a samim tim i Pomorski fakultet Kotor podstiče naučne aktivnosti i motiviše svoje zaposlene da ostvaruju još bolje rezultate.

d. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

Zahvaljujući nizu projektnih aktivnosti po kojima je Pomorski fakultet Kotor prepoznatljiv u poslednjoj deceniji, omogućeno je uvođenje raznih inovacija u nastavne metode i korišćenje novih tehnologija. U okviru Centra za istraživanja, inovacije i preduzetništvo na Pomorskom fakultetu Kotor je za potrebe realizacije Erasmus+ projekta „Održivi razvoj Plavih ekonomija kroz visoko obrazovanje i inovacije u zemljama Zapadnog Balkana – BLUEWBC“ nabavljen skener za knjige koji će se intenzivno koristiti tokom implementacije projekta za potrebe realizacije nastavnog procesa na Pomorskom fakultetu Kotor, za potrebe rada Centra i Pomorske biblioteke, za studente, nastavno i nenastavno osoblje. Na ovaj način će biti obogaćena digitalizovana baza podataka i omogućena dostupnost vrijednog bibliotečkog fonda korisnicima.

Nabavka AMOS Aset Management softvera će omogućiti realizaciju pilot projekta dualnog obrazovanja na Pomorskom fakultetu Kotor i Crnogorskoj plovidbi koji se realizuje u okviru DUALMON ERASMUS+ strukturnog projekta.

Primjenom VIDEOTEL materijala u okviru VOD softvera, studenti su u mogućnosti da slušaju, polažu i prate savremene nastavne cjeline iz pomorskih oblasti na fakultetu i od kuće, i time kontinualno unapređuju svoja teoretska i praktična znanja.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

KRITERIJUMI

a. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.

Kroz realizaciju međunarodnih projekata, Pomorski fakultet Kotor se povezuje sa partnerskim institucijama u smislu transfera znanja i savremenih metoda nastava. Kroz projekte se nabavljaju nastavna pomagala, oprema za istraživanje, simulatori za rad sa studentima. Na Pomorskom fakultetu Kotor omogućeno je izvođenje nastave u moderno opremljenim učionicama (prilog 6.1 – Pregled učionica i laboratorija/ simulatora za izvođenje nastave).

Centralna univerzitetska biblioteka organizuje i rukovodi bibliotečkim sistemom Univerziteta, odnosno bibliotekama njegovih organizacionih jedinica. Nadležna je za razvoj bibliotečko-informacionog sistema Univerziteta i kreiranje centralnog bibliotečkog kataloga Univerziteta prema međunarodnim bibliografskim standardima. U biblioteci se obavlja i stručna obrada bibliotečke građe, obnova i nabavka bibliotečkog fonda, kao i produkcija i distribucija izdavačke djelatnosti Univerziteta.

Detaljnije informacije o raspoloživim bazama, pribavljenoj literaturi i slično, se mogu naći na linku: <http://www.ucg.ac.me/me/o-univerzitetu/centralna-univerzitetska-biblioteka> Studentima Pomorskog fakulteta Kotor su dostupni i svi raspoloživi resursi Pomorske biblioteke Pomorskog fakulteta sa preko 10.000 jedinica, kao i prostor za učenje i samostalni rad u biblioteci (<https://www.ucg.ac.me/pfkotor/pomorskabiblioteka>).

Pomorski fakultet Kotor podržava podršku učenju kroz mentorski pristup rada sa studentima (rad na izradi seminarskih radova, završnih studentskih radova, priprema konferencijskih radova itd.), kao i profesionalnu komunikaciju koja obezbjeđuje dobijanje blagovremenih odgovora na poslate upite, konsultacije. Podrška učenju se sprovodi i kroz organizovanje dodatnih konsultacije nakon analize pojedinih provjera znanja i identifikovanja i prevazilaženja problema sa kojima su se studenti susreli tokom rada.

b. Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

U fokusu svih procesa koji se odvijaju na Pomorskom fakultetu Kotor je **student**. Dakle, primarna aktivnost je obrazovanje studenata te se kontinuirano radi na poboljšanju nastavnih metoda i pristupa koji su usmjereni na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave. Nastavni proces se odvija u fleksibilnom okruženju sa pristupom raznim informacionim izvorima koji omogućavaju bolju interakciju između nastavnog osoblja i studenata. U cilju obezbjeđivanja što bolje fleksibilnosti, kombinuju se računarski resursi i video materijali. Praktična nastava je značajan segment u obrazovanju i da bi se realizovala na kvalitetan način studenti se dijele u grupe kako bi što bolje savladali predviđeno gradivo.

c. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.

U implementaciji sistema kvaliteta na Pomorskom fakultetu Kotor učestvuju svi zaposleni, kako kroz dostavljanje izvještaja koje su u obavezi da pošalju jednom godišnje, tako i kroz interne provjere koje fakultet sprovodi takođe na godišnjem nivou kada se vrši provjera cijelog fakulteta. Svrha i cilj ove provjere je da se uoči da li ima neusaglašenosti u implementaciji sistema kvaliteta. Kada su u pitanju studenti, treba napomeniti da je u Komisiji za kvalitet Pomorskog fakulteta predstavnik studenata koji sve informacije koje su na raspolaganju vezane za sistem kvaliteta dijeli sa studentima.

d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Pomorski fakultet Kotor periodično organizuje obuke za implementaciju sistema kvaliteta.

Iz reda administrativnog osoblja se nalazi tri interna provjerivača koji učestvuju u procesu sprovođenja internih kontrola. Kontinuirano se radi na njihovoj edukaciji jer ona utiče na kvalitet sprovođenja procesa internih kontrola, kao i poboljšanje samih procesa unutar sektora gdje su oni zapoelni. Kao što je navedeno u sekciji 5.b u okviru programa Erasmus+ administrativno osoblje ima priliku ad se edukuje i razvija svoje kompetencije po ugledu na naše partnere sa kojima imamo ostvarenu saradnju.

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdana podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu

informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.

KRITERIJUMI

a. Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.

Kroz Zapisnik o preispitivanju od strane rukovodstva (prilog 4.2), a koji je sastavni dio procedure PF P12 Preispitivanje od strane rukovodstva, koji se na Pomorskom fakultetu Kotor izrađuje za svaku studijsku godinu, prikazani su indikatori uspješnosti za studente i za polaznike obuka u Centru za Obuku Pomoraca (CZOP). U ovom Izvještaju se nalaze sljedeće informacije: analiza studentskih anketa, anketa polaznika kurseva u CZOP-u, ostvareni ciljevi koji su bili planirani, aktivnosti vezane za broj upisanih i diplomiranih studenata, kao i prolaznost studenata u narednu studijsku godinu na svim studijskim programima. Predstavljene su realizovane i planirane aktivnosti zaposlenih. Napravljena je analiza rada nastavnog osoblja kroz zapis Procjena nastave, kao i anketa koja je sprovedena među zaposlenim, a u cilju poboljšanja zadovoljstva zaposlenih. Takođe, tu se nalaze i izvještaji o internim i eksternim provjerama koje su realizovane tokom date studijske godine i njihovim rezultatima. U skladu sa politikom Sistema kvaliteta na Pomorskom fakultetu Kotor, uvijek se predstavljaju i ciljevi koji su planirani za narednu akademsku godinu.

b. Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.

Podaci o profilu studentske populacije sadržani su u okviru podataka koje ima studentska služba Fakulteta, kao i Centar informacionog sistema Univerziteta Crne Gore.

Kada je u pitanju uspjeh upisanih studenata, a na osnovu završenog srednjoškolskog obrazovanja, ti procenti za studijsku 2020/21. godinu izgledaju kako slijedi: odličnih 12,18%, vrlodobrih 36,97% i ostali 50,85% (prilog 4.1).

Kada je u pitanju dolazak studenata u odnosu na region, podaci za studijsku 2020/21. godinu su sljedeći: CG:94,69: region 5,31% (prilog 4.1).

c. Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.

Kroz Zapisnik o preispitivanju rukovodstva prate se indeksi performansi koji su definisani PF P09 Nastavni proces. Definisani su sljedeći indikatori performansi u nastavnom procesu:

- 1) IP 1 – Semestralna prolaznost studenata po predmetima,
- 2) IP 2 – Prolaznost studenata po godinama,
- 3) IP 3 – Stepen diplomiranih studenata po generaciji i
- 4) IP 4 – Zadovoljstvo studenata nastavnim procesom.

Svake studijske godine se rade ovi indeksi performansi i uvijek se prate i pravi poređenje u odnosu na poslednje tri studijske godine (prilog 4.2).

d. Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.

Na fakultetu se prati prosječna ocjena vrednovanja studijskih programa od strane studenata u toku studija na svim nivoima studija (osnovne/ master/ doktorske). Na kraju svakog semestra vrši se analiza zadovoljstva studenata nastavnim procesom kroz studentsku anketu (prilog 7.1 – Analiza izvještaja o sprovedenoj studentskoj anketi za studijsku 2020-21. godinu).

e. Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.

Budući i aktivni studenti Pomorskog fakulteta Kotor Univerziteta Crne Gore sve neophodne informacije u svakom trenutku mogu pronaći na zvaničnom sajtu fakulteta, DL platformi, društvenim mrežama (Facebook - <https://m.facebook.com/pomorski.fakultet.kotor/>, Instagramu <https://www.instagram.com/pomorski.fakultet.kotor/> i Youtube - <https://www.youtube.com/channel/UCVEyox7vi8hceYNYZ7T1iHg>).
Sajt Pomorskog fakulteta Kotor, Univerziteta Crne Gore - <https://www.ucg.ac.me/pfkotor>
DL platforma Pomorskog fakulteta Kotor, Univerziteta Crne Gore - <https://dl.ucg.ac.me/course/index.php?categoryid=18>
Korisna dokumenta za studente - <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1270/objava/107767-korisna-dokumenta-za-studente>
Finalna onlajn promocija – Upis 2021 - <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/115118-finalna-onlajn-promocija-o-upisu-na-pomorski-fakultet-kotor>

f. Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.

Kada je u pitanju karijerna putanja studenata koji su diplomirali na nekom od studijskih programa Pomorskog fakulteta Kotor, kreirana je baza alumnista i ostvaren je kontakt sa svršenim studentima, a u planu je realizacija interne aplikacije za slobodan pristup alumnista. Ovo je posebno važno imajući u vidu uključivanje studenata u nastavni i naučno-istraživački rad na fakultetu i organizacije prve alumni konferencije na Pomorskom fakultetu Kotor Univerziteta Crne Gore.

Svršeni studenti Pomorskog fakulteta Kotor učestvuju u aktivnostima koje se sprovode na fakultetu. Kao primjer možemo navesti promotivni film za upis u akademsku 2021/22. godinu (<https://www.youtube.com/watch?v=6oXO5lJb2Jk>), učešće u radionicama poput pripreme studenta završnih godina za tržište rada ili podjela iskustava mlađim kolegama putem objave ili gostovanja na nekom od medija:

(<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/21936/objava/109521-iskustvo-studenata-pomorskog-fakulteta-kotor-znanja-i-prakse-na-brodu-nikad-nije-dosta>,
<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/114157-iskustvo-treceg-oficira-palube-na-lpg-brodu>, <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/112582-dnevnik-pomorca-prvi-dani-studenta-teodora-sorovica-na-brodu>,

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/98171-i-nase-dame-preuzimaju-kormilo>).

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

KRITERIJUMI

- a. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuje, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koji se koristi, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.

Budući i aktivni studenti Pomorskog fakulteta Kotor Univerziteta Crne Gore sve neophodne informacije u svakom trenutku mogu pronaći na zvaničnom sajtu fakulteta (<https://www.ucg.ac.me/pfkotor>), DL platformi (<https://dl.ucg.ac.me/>). Podatke o svakom studijskom programu i planiranim ishodima učenja studenti mogu naći na sajtu, posebno za svaki studijski program (<https://www.ucg.ac.me/studprog/10/16/1/2021-brodomasinstvo-2017>).

Sajt Pomorskog fakulteta Kotor, Univerziteta Crne Gore:

<https://www.ucg.ac.me/pfkotor>

Zaposleni kontakti - <https://www.ucg.ac.me/osoblje/pfkotor>

DL platforma Pomorskog fakulteta Kotor, Univerziteta Crne Gore:

<https://dl.ucg.ac.me/course/index.php?categoryid=18>

Korisna dokumenta za studente:

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1270/objava/107767-korisna-dokumenta-za-studente>

Finalna onlajn promocija – Upis 2021:

<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1271/objava/115118-finalna-onlajn-promocija-o-upisu-na-pomorski-fakultet-kotor>

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereno na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

KRITERIJUMI

a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.

Studijski programi i nastavni planovi na Pomorskom fakultetu Kotor prate najnovije promjene i naučnih dostignuća u okviru predmeta. Ovo je takođe definisano sistemom kvaliteta fakulteta. Sistem kvaliteta na Pomorskom fakultetu Kotor koji se temelji na standardu EN ISO 9001:2015 sastoji se od Poslovnika o kvalitetu i 13 procedura (prilog 9.1 – Spisak procedura sistema kvaliteta). Poslovnik o kvalitetu i procedure sa zapisima postavljene su na DL platformu po pravilima kako se to navodi u Proceduri PF P04 Upravljanje dokumentovanim informacijama:

(link: <https://dl.ucg.ac.me/course/view.php?id=2833>). U okviru pomenutog Sistema kvaliteta Pomorski fakultet Kotor ima jasno definisanu Politiku kvaliteta (prilog 9. 2 – Politika kvaliteta Pomorskog fakulteta Kotor).

Zaposleni na Pomorskom fakultetu Kotor su učesnici brojnih konferencija i projekata sa fakultetima iz okruženja i EU, a kontinuirano su u kontaktu sa resornim ministarstvom i pomorcima. Na taj način je osoblje u stalnom kontaktu sa ključnim subjektima u pogledu praćenja međunarodne regulative i zahtjeva relevantnih nacionalnih i međunarodnih standarda. Na taj način se prate i uključuju najnovija istraživanja, znanja i kompetencije u nastavne programe.

U okviru svojih predmeta nastavnici i saradnici informišu studente o najnovijim istraživanjima i rezultatima, a ako promjene iziskuju veću reviziju onda se odlučuje na Vijeću Pomorskog fakulteta Kotor pri čemu se argumentavano obrazlažu revizije i inovacije programa. Imajući u vidu dinamiku u promjenama na tržištu rada i nauci, kao i brojne projekte, kontinuirano praćenje i revidiranje programa, promjene se realizuju kroz brojne međunarodne projekte (6 međunarodnih projekata).

b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.

U skladu sa ciljevima datim u Strategiji razvoja Pomorskog fakulteta Kotor i imajući u vidu činjenicu da je Pomorski fakultet Kotor jedina državna naučno istraživačka i pedagoška institucija visokog obrazovanja u oblasti pomorstva, kontinuirano smo posvećeni preispitivanju, usklađivanju i prilagođavanju tržištu rada. U cilju obezbjeđenja prosperiteta crnogorskog pomorstva i pomoraca, te države Crne Gore, ostvarujemo intenzivnu saradnju sa predstavnicima pomorske privrede, Udruženja kapetana, Unije pomoraca i Ministarstvom kapitalnih investicija. Fakultet je pored konferencije Pomorskih nauka čiji je organizator, inicirao i okrugle stolove na temu obrazovanja i obuka pomoraca u Crnoj Gori i umrežavanja svih pomorskih aktera iz oblasti pomorstva (kapetani, lučke kapetanije, luke, obrazovne institucije, centri za obuke pomoraca, resorsna ministarstva).

Strategijom Pomorskog fakulteta Kotor je jasno definisan cilj 4 "IV Pomorski fakultet Kotor i okruženje" kojim su jasno definisani ključni ciljevi djelovanja Fakulteta, kroz jačanje saradnje sa privrednim i javnim sektorom. Posebno je važna saradnja sa alumni asocijacijama i naučnom dijasporom. Vrednovanje i analiza ispunjenosti ciljeva se realizuje na godišnjem nivou.

c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.

U okviru godišnjeg preispitivanja koje je obavezno za svaku studijsku godinu u okviru Sistema kvaliteta definišu se rizici i prilike. Jedna od prilika za poboljšanje je definisana kroz cilj da se popularizuju naši studijski programi i da se što više naših studenata zaposli ili obavlja praksu za vrijeme i nakon studiranja.

Na kraju svakog semestra se organizuje sjednica Vijeća fakulteta na kojoj se vrši analiza postignutog uspjeha tokom prethodnog semestra i verifikacija ocjena. Ova analiza obuhvata opterećenje studenata, prolaznost na pojedinim predmetima, ukupnu prolaznost i uspješnost studenata u odgovarajućem semestru. U poslednjih nekoliko godina je nezaobilazna tema ovih sjednica problem motivisanosti studenata i „osipanje“ njihovog broja. Takođe, se vodi računa o studentima „ponovcima“ koji završavaju studijske programe koji su započeli po „starim“ planovima i programima. Identifikovanje uzroka problema vodi ka njegovom razrješenju te se na ovim sjednicama, kao i tematskim sjednicama u okviru studijskog programa ili uže oblasti pokušava naći načini da se problem prevaziđe.

Praktična nastava koja je veoma važan segment u obrazovanju je takođe tema o kojoj se raspravlja i kroz konstruktivan dijalog pokušava naći najbolji način za realizaciju iste posebno u slučajevima kada se ona realizuje van sjedišta Fakulteta (npr. rješavanje pitanja prevoza i boravka studenata u drugoj ustanovi tokom trajanja prakse).

d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.

U okviru Sistema kvaliteta postoji procedura "Nastavni proces" kojom je jasno definisano kontinuirano praćenje i periodično revidiranje znanja studenata. Takođe, postoji definisana procedura za korektivne i preventivne mjere – PF P13 u sklopu dokumentovanog Sistema kvaliteta. Sve aktivnosti se realizuju procesno. U okviru studentske ankete koja se sprovodi svakog semestra nalaze se pitanja koja se odnose na efikasnost procedura za provjeru znanja studenata. U okviru sekcije „Ocjena predmeta“ u cjelini nalazi se između ostalog i pitanje „Ispitivanje i praćenje rada studenta u toku semestra usklađeno je sa usvojenim pravilima i kriterijumima“. Rezultati ankete su dostupni nastavnicima i saradnicima nakon završenog ispitnog roka, a zbirni rezultati su analizirani i predstavljeni Vijeću fakulteta na kraju svakog semestra. Kako je ranije navedeno student na početku studijske godine iz svakog predmeta dobija sve informacije bitne za nesmetano odvijanje nastavnog procesa (akademski kalendar, raspored časova, ECTS katalog sa jasno definisanim oblicima provjera znanja, literaturu itd.).

e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.

Anketiranje se obavlja na kraju semestra a izvještaji se usvajaju na Vijeću. Studenti i nastavnici su upoznati sa rezultatima i aktivnostima na potrebnim unapređenjima. Nastavnici i saradnici koji su u zoni koja zahtijeva intervenciju upućuju se na razgovor sa dekanom i prodekanom radi postizanja najboljih načina da se rezultati poboljšaju. O svim aktivnostima se vode zapisi koji su predmet eksternih kontrola (prilog 7.1). Predstavnici studenta koji su članovi Vijeća imaju mogućnost aktivnog učešća u analizi studentskih anketa. Mogu iznijeti svoja zapažanja i ocjene, kao i dati moguća rješenja eventualnih spornih situacija.

f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, te njihovu primjerenost svrsi programa.

Okruženje za učenje podrazumijeva pored podrške koju daje nastavno osoblje, i nemjerljivi doprinos administrativnog osoblja (pravna služba, studentska služba, računovodstvo, prijemni pult). Ovo podrazumijeva izdavanje uvjerenja, potvrda, davanje informacija neposredno i putem imejla. Predstavnici studenata aktivno učestvuju u poboljšanju procesa učenja i u stalnoj su interakciji sa predmetnim nastavnicima i upravom fakulteta u okviru studentskih organizacija i studentskog parlamenta.

g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.

Programi se redovno pregledaju u sklopu programa akreditacije i reakreditacije, ali po potrebi se promjene vrše i ranije, nakon odobrenja od strane Senata, u skladu sa dozvoljenim zakonskim okvirom. Revidiranje studijskih programa specifično na Pomorskom fakultetu Kotor odnosi se na prilagođavanje standardima pomorskih konvencija. U tome nam uveliko pomažu stručnjaci iz prakse i predstavnici pomorskih asocijacija. Dragocjeno je iskustvo studenata, prije svega aktivnih pomoraca koji su

nastavili karijeru na Pomorskom fakultetu Kotor, u upućivanju na revidirane i aktuelne sadržaje određenih nastavnih sadržaja.

Studenti Pomorskog fakulteta Kotor imaju mogućnosti da u nastavi koriste najnovije softvere od strane Videotela i Marlinsa koji se koriste u nastavi na konkurentnim nastavnim programima pomorskih fakulteta u regionu, a sa kojima fakultet ima saradnju.

h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.

U okviru preispitivanja sistema kvaliteta na godišnjem nivou se realizuju analize podataka, rizici i prilike, te usvajaju kratkoročni ciljevi.

Savremenost programa odnosi se na usaglašavanje sa pomorskim konvencijama, promjena na pomorskom tržištu rada kada su u pitanju tehnički programi, kao i praćenje najnovijih regulativa iz oblasti pomorstva, preduzetništva, korporativne kulture, međukulturne komunikacije, informacionih tehnologija, digitalizacije i globalizacije.

i. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.

Promjene strukture nastavnog programa kao i sadržaja iniciraju se u okviru radnih tijela fakulteta ili od strane pojedinaca. O njima se diskutuje i odlučuje na sjednicama vijeća, a odobravaju se od strane Senata Univerziteta Crne Gore. Sve promjene u okviru studijskih programa i planova ulaze u organizaciju nastave koja se usvaja prije početka studijske godine. Dozvoljene izmjene odnose na izmjene do 30 ECTS (definisano Zakonom o viskom obrazovanju, član 43).

Pomorski fakultet Kotor permanentno prati standarde i realizuje unaprijeđenje nastavnog procesa što se reflektuje kroz inoviranje nastavnih planova i programa tokom prethodne tri godine u sklopu izmjena predmeta master studija. Ova promjena predstavlja konkretnu realizaciju inovativnosti, plavih ekonomija i održivog razvoja kroz projekat BLUEWBC.

Specifikacije o studijskim programima (planovi, predmeti, ishodi učenja) dostupne su, transparentne i nalaze se na sajtu fakulteta u okviru informacija za studijski program (Pomorska elektrotehnika osnovne studije link:

<https://www.ucg.ac.me/studprog/10/17/1/2021-pomorska-elektrotehnika-2017>)

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbjeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i

ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbjeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

KRITERIJUMI

a. Ustanova vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.

U skladu sa sistemom kvaliteta Pomorskog fakulteta Kotor, na godišnjem nivou se vrše preispitivanja internog sistema kvaliteta. Kroz interne provjere cijelog fakulteta utvrđuju se neusaglašenosti i sprovode korektivne mjere za otklanjanje istih (prilog 4.2). Takođe, kroz godišnje preispitivanje od strane rukovodstva utvrđuju se mjere za poboljšanje Sistema kvaliteta i rada fakulteta u svim segmentima rada. Ispituju se razne kategorije kojima se ocjenjuju brojni parametri, kako nastavni proces, tako i obuke u Centru za obuku pomoraca, naučno-istraživački rad, potreba za poboljšanjem radnog prostora, zadovoljstvo zaposlenih, a sve u skladu sa Strategijom razvoja Fakulteta (prilog 2.1), Standardima i indikatorima za obezbjeđenje sistema kvaliteta Pomorskog fakulteta Kotor (prilog 4.1).

b. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.

U okviru godišnjeg preispitivanja koje je obavezno za svaku studijsku godinu u okviru Politike Sistema kvaliteta definišu se rizici i prilike. Jedna od prilika za poboljšanje je definisana kroz cilj da se popularizuju naši studijski programi i da se što više naših studenata zaposli ili obavlja praksu za vrijeme i nakon studiranja. Poštovanje zakonodavnog okvira ogleda se kroz realizaciju nastave u skladu sa pravilima koja propisuju Zakon o visokom obrazovanju i Statut sa jedne strane, odnosno zahtjevima pomorskih konvencija sa druge.

Pomorski fakultet Kotor je u periodu od poslednje akreditacije imao više eksternih evaluacija:

1. Nacionalna akreditacija 2017.
2. Godišnja kontinuirana sertifikacija tehničkih studijskih programa od strane prepoznate organizacije Hrvatskog Registra Brodova (od 2017. godine)
3. Godišnja kontinuirana sertifikacija trening centra i simulatora od strane Biro Veritasa
4. Nacionalna reakreditacija 2022. (kojom je obuhvaćen predmet ovog Zahtjeva)